BUŠOVICKÝ ZPRAVODAJ

Číslo 1 rok 2018 www.busovice.cz

Z obsahu:

- Slovo starosty
- Rekonstrukce budovy bývalého OÚ
- Hasičská zbrojnice v Bušovicích
- Termíny svozu odpadů v roce 2018
- Klub a Klubík zastávka
- Pravidelná rubrika „Naši jubilanti“
- Akce v letošním roce
- Zvyky a jídlo na Bušovicku
- Jarní úklid a očista
- Jaká byla zima za posledních 10 let
- Cestujeme po naší republice

Slovo starosty obce

Vážení občané,

tentokrát nemusím dlouho přemýšlet, jakou událostí začnu úvodní slovo. Jak jistě tušíte, bude to problematika kolem „Rozšíření zemědělského areálu Bušovice“.

Zastupitelstvo obce se po dlouhém jednání a předchozí debatě s občany nakonec rozhodlo tento projekt nepodpořit svým souhlasem. Vedla nás k tomu zejména obava občanů o případný úbytek podzemní vody kvůli značnému čerpání v areálu. Další obava pramenila z možné kontaminace podzemní vody, jak z areálu, tak z hnojišť kolem našich obcí. Občané neuvěřili ani příslibu omezení dopravy vozů Osecké zemědělské přes obec. Někteří jedinci argumentovali dalšími důvody, např. absence rozptylové studie atd. Mnoho lidí také zemědělci rozčarovali svým přístupem k udržování pořádku v obci zejména na silnicích. Myslím, že vše jmenované nakonec vyústilo v celkovou nedůvěru a značnou snahu všemožně zabránit výstavbě. Zastupitelstvo obce si je dobře vědomo, že je jeho úlohou hájit zájmy občanů a proto rozhodlo v zamítnutí projektu. Nyní je však možné, že se počet kusů dobytka navýší v současném areálu bez vybudování cesty směrem ke třem lipám.

Život proudí svým během samozřejmě i v částech obce Sedlecko respektive Střapole. Na Sedlecku se dokončuje budova bývalého obecního úřadu. V pravé části přízemí bude vzorková prodejna dveří a podlah, v patře pak víceúčelová místnost například na cvičení jógy. Ve Střapoli probíhá rekonstrukce sociálních zařízení v kulturním domě.

Také bych chtěl sdělit občanům, že nastanou změny v uveřejňování informací obcí, např. vítání občánků, gratulace jubilantům atd. neboť nás Evropská unie svým nařízením o GDPR (ochrana osobních údajů) donutila k podle mě naprosto nesmyslným nutnostem. Toto se týká všech obcí, škol a všech příspěvkových organizací. Čili obecní úřad čeká – vstupní a datový audit, proškolení zaměstnanců, jmenování pověřence pro ochranu osobních údajů….no prostě plno kroků, které nebudou zadarmo! Na jedné straně ukrutné tajnosti a na druhé jsou různé registry, kde si kdokoli najde na kohokoli vše potřebné, třeba i supertajné rodné číslo. Přitom na školeních k tomuto nařízení i samotní školitelé tápou v celé řadě nejasností. Sankce jdou při nedodržení samosebou do obrovských částek, jak jinak!

Závěrem bych chtěl skončit optimisticky - všechny občany zvu 7. dubna na slavnostní otevření přístavby hasičské zbrojnice s kulturním programem, který je upřesněn na jiném místě tohoto občasníku.

Luboš Pták

Rekonstrukce budovy bývalého OÚ

Vážení spoluobčané,

rád bych Vás informoval o průběhu rekonstrukce budovy Sedlecko č.p. 48, tedy bývalého Obecního úřadu.

Každý, kdo jel nebo procházel okolo, jistě zaregistroval, že po získání stavebního povolení okamžitě začaly naplánované úpravy. Akce se ujala firma BONA FIDE Plzeň jako vítěz výběrového řízení. Do konce loňského roku byly především provedeny všechny bourací a vyklízecí práce. Před vchodem přibyla rampa s bezbariérovým přístupem do objektu. Poté byl radikálně opraven dle statika nevyhovující strop a vyměněna všechna okna, včetně výloh v klubovně. Vystavěny byly nové příčky pro WC a technickou místnost. Dále jsou zrealizovány rozvody elektřiny, vody a odpady. Zdi mají nové omítky a probíhá montáž sádrokartonového stropu. Finalizovat budou podlahy, které svojí izolací navázaly na již dříve provedené podříznutí celé budovy.

V přízemí tak vzniká kompaktní prostor pro komerční využití, zájem o něj trvá například ze strany prodejce dveří a podlah. V patře pak bude menší sál se skladem příslušenství. Toto může sloužit občanům jako společenská místnost k různým setkáním, sportu a kultuře. O konkrétním využití zbývajících místností v levém křídle se stále vedou diskuze, preferované jsou služby obyvatelstvu.

V budoucnu se tedy můžeme těšit na kompletně zrekonstruovanou dominantu obce, samozřejmě s upraveným a příjemným okolím.

Stanislav Štrunc
místostarosta obce

Hasičská zbrojnice v Bušovicích

Hasiči v Bušovicích jsou zařazení do JPO III, což znamená, že je to jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce.

Z toho také vyplývá, že vybavení jednotky musí splňovat přísné předpisy a zajistit našim hasičům komfort a také bezpečnost při zásazích. Prostory v původní hasičské zbrojnici byly velmi špatné. Proto se obec rozhodla o rozšíření prostor a zlepšení kvality zázemí pro naše dobrovolné hasiče.

Po delších jednání byla obci Bušovice v roce 2017 přislíbena z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) dotace na přístavbu hasičské zbrojnice v Bušovicích ve výši 5.389.119,- Kč.

V současné době je přístavba hasičské zbrojnice dokončena, zkolaudována a zkontrolována na CRR (Centrum regionálního rozvoje). Následně se kontroluje na Ministerstvu pro místní rozvoj, které proplatí uznatelné náklady.

Celkové výdaje na přístavbu:

2015		
Dodavatel	**Text**	**Částka**
KVS-Projekt s.r.o Praha	Studie proveditelnosti	118.005,25
KVS-Projekt s.r.o Praha	Projekt přístavby požární zbrojnice	180.290,00
Celkem		**298.295,25**
2016		
Dodavatel	**Text**	**Částka**
DERHAMS s.r.o. Praha	Žádost o dotaci	48.400,00
2017		
Dodavatel	**Text**	**Částka**
MAZEPA s.r.o. Plzeň	Výběrové řízení na zhotovitele stavby	18.150,00
Dodavatel	**Text**	**Částka**
DERHAMS s.r.o. Praha	Projekt včetně administrace	455.039,00
Dodavatel	**Text**	**Částka**
INGEM a.s. Plzeň	Technický dozor při realizaci projektu	145.200,00
Dodavatel	**Text**	**Částka**
S & H stavební a obchodní		
firma spol. s.r.o. Praha	Zhotovitel stavby	5.645.735,29
2018		
Dodavatel	**Text**	**Částka**
DERHAMS s.r.o. Praha	Administrace projektu - závěrečná faktura, která bude uhrazena po obdržení dotace	42.350,00
celkem za přístavbu požární zbrojnice		**6.653.169,54**

V sobotu 7. dubna 2018 bude našim hasičům slavnostně budova předána k užívání.

Na tuto akci jsou zváni všichni naši občané i další hosté.

Program:

14,00 – slavnostní schůze Sboru dobrovolných hasičů v kulturním sále

15,00 – slavnostní otevření přístavby

17,00 – posezení při hudbě se Strašickou pohodovkou a rautem

20,00 – taneční zábava s kapelou Turbo revival Plzeň a Darall rock

Při této akci bude pro pamětníky a ostatní příznivce hasičiny připravena výstava od vzniku hasičského sboru v Bušovicích až po současnost.

Původní hasičská zbrojnice

Nová hasičská zbrojnice

Jana Racková

Termíny svozu odpadů
v roce 2018

Datum svozu	Druh sváženého odpadu	Místo přistavení kontejneru	Od	Do
14. 4.	**Velkoobjemový odpad**	Bušovice – u pohostinství	**8,00**	**8,45**
sobota		Sedlecko – u budovy obce	**9,30**	**10,00**
		Střapole – na návsi	**10,45**	**11,15**
21. 4.	**Bioodpad**	Bušovice – u pohostinství	**8,00**	**8,45**
sobota		Sedlecko – u budovy obce	**9,30**	**10,00**
		Střapole – na návsi	**10,45**	**11,15**
26. 5.	**Nebezpečný odpad**	Bušovice – u pohostinství	**10,30**	**10,45**
sobota		Střapole – na návsi	**10,55**	**11,10**
		Sedlecko – u budovy obce	**11,15**	**11,30**
16. 6.	**Bioodpad**	Bušovice – u pohostinství	**8,00**	**8,45**
sobota		Sedlecko – u budovy obce	**9,30**	**10,00**
		Střapole – na návsi	**10,45**	**11,15**
15. 9.	**Bioodpad**	Bušovice – u pohostinství	**8,00**	**8,45**
sobota		Sedlecko – u budovy obce	**9,30**	**10,00**
		Střapole – na návsi	**10,45**	**11,15**
13. 10.	**Velkoobjemový odpad**	Bušovice – u pohostinství	**8,00**	**8,45**
sobota		Sedlecko – u budovy obce	**9,30**	**10,00**
		Střapole – na návsi	**10,45**	**11,15**
10.11.	**Bioodpad**	Bušovice – u pohostinství	**8,00**	**8,45**
sobota		Sedlecko – u budovy obce	**9,30**	**10,00**
		Střapole – na návsi	**10,45**	**11,15**

Podzimní svoz nebezpečného odpadu bude zveřejněn dle informací svozové firmy.

21. dubna 2018 bude v čase přistavení kontejneru přistavena i štěpkovačka větví. Zájemci o štěpkování si štěpky mohou odnést nebo ponechat pro ostatní zájemce.

Případné další informace lze získat na obecním úřadu Bušovice – tel. 371 781 531.

Co se událo a co se dít bude v sedlecké klubovně…

Jsme rády, že jsme opět dostaly prostor podělit se o zážitky z předchozího roku a seznámit naše spoluobčany s plány letošními. Nejprve nám tedy dovolte navázat tam, kde jsme v našem posledním článku skončily. Krátce se vrátíme k akcím, které proběhly a přidáme informace o programu, který nás čeká.

8. 4. 2017 „Ukliďme Sedlecko, aneb bez práce nejsou tousty“

Již třetím rokem jsme si společně v rámci celorepublikové akce „Ukliďme Česko“, „uklidili Sedlecko“. Počasí nám přálo a účast všech věkových kategorií byla vcelku hojná. Nás ale stále více těší, že se nám daří udržet v tomto směru aktivní zájem dětí. Nejen, že s nadšením řešily kvízy a testy na téma odpad a recyklace, ale opět se vyzbrojené rukavicemi a pytli směle vrhly do úklidu obce a okolní přírody. Za odměnu se tentokrát pekly tousty. Touto akcí odstartoval motivační program, kdy děti získávaly body za účast na akcích s možností získat batůžek nebo nášivku s logem Klubíku.

16. 4. 2017 „Nádivkiáda, aneb velikonoční zdobení“

Tuto již tradiční a oblíbenou akci zahájil náš dětský divadelní spolek „Kvítko“ vlastní autorskou hrou „Pomatené čtvero ročních období“, jehož premiéru jste mohli vidět již o den dříve v Bušovicích. Po celé odpoledne se nám pak společně hezky klábosilo, vyrábělo, ochutnávalo (pozn. vítězkou třetího ročníku soutěže o nejlepší nádivku se tentokrát stala babička Natálky Krutské paní Vidorková ☺), až nám byla klubovna malá a děti si samozřejmě odnesly nepřeberné množství výrobků a malovaných vajíček.

30. 4. 2017 „Sedlecký batoh “ se stopovačkou a táborákem v cíli

Májku jako takovou za Klubík nestavíme, tuto tradici ponecháváme omladině. Kdo chtěl, vyrazil s námi na oblíbenou procházku kolem řeky. Pro děti byla připravena moc hezká stopovačka a odměny. Sraz i cíl byl na návsi, kde si pak děti nazdobily symbolicky vlastní májku a místo čarodějnic jsme pak „pálili“ špekáčky.

12. 5. 2017 „Vyrábíme pro maminku“

Termín jako stvořený pro kytičky, srdíčka, sluníčka... Den matek byl za dveřmi, a tak se dětská fantazie vyřádila do sytosti. Ulepené až za ušima odcházely děti šťastné s tím svým nejkrásnějším dárkem pro maminku.

19. 5. 2017 „Děti hrají dětem, aneb dopoledne pro MŠ Chrást“

20. 5. 2017 „Ještě jedno představení Pomatené čtvero ročních období“

Vzhledem k předchozí milé spolupráci s MŠ Chrást jsme zopakovaly naše pozvání a děti z třídy Krtečků si k nám udělaly opět po roce výlet. V pátek i v sobotu si naše „Kvítka“ znovu

zahrála pro malé i velké diváky. Páteční výlet pro školku byl ještě zpestřen doprovodným programem – hry a hledání pokladu. Všem se moc líbilo a v případě zájmu budeme ve spolupráci rády pokračovat i nadále.

10. 6. 2017 „Dětské odpoledne; soutěžení a táborák“

Poslední „předprázdninová“ akce byla i tentokrát spojena s oslavou dětského dne. Na návsi byl pro děti jako vždy připraven bohatý program, soutěže, odměny, táborák. Touto akcí končil i motivační program a děti, které nasbíraly potřebný počet bodů, získaly batůžky s logem Klubíku – a že jich bylo!

Léto jsme opět ponechaly bez organizovaného programu. Klubík i klubovna měli zkrátka prázdniny. V září proběhla ještě zkouška divadla k oživení hry „Pomatené čtvero ročních období“, kterou si děti naposledy zahrály na chrástecké faře při dožínkové slavnosti.

Od září do ledna probíhala rekonstrukce klubovny, a proto jsme se s dílničkami odmlčely. Vánoce jsme však ošidit nemohly ☺. Proto jsme tentokrát **2. 12. 2017 „Adventní věncování“** přesunuly do sálu kulturního zařízení ve Střapoli. I tak byl zájem opět velký a poděkování patří majitelce Lence a aranžérce Simoně, které k nám na jedno odpoledne přesunuly své květinářství a pomohly nám vytvořit si svůj adventní věnec. Děkujeme i obci a střapolským za zapůjčení prostor ☺.

V ten samý podvečer se pak občané Sedlecka již po třetí sešli k rozvícení obecního vánočního stromu. S dobrým čajem a svařákem v ruce jsme si u stromku zazpívali koledy a s přáním krásných svátků se rozešli do svých domovů.

23. 12. 2017 „Betlémské světlo“

V tento večer byla po dlouhých letech pro veřejnost otevřena Kapličku sv. Josefa v Sedlecku.
Přivezly jsme i Betlémské světlo. Zájem o něj nás příjemně překvapil, bylo moc hezké v tento sváteční čas setkat se s tolika lidmi.

Tím jsme rok 2017 uzavřely a v únoru 2018 se mohly začít scházet v nově zrekonstruované klubovně.

9. 2. 2018 „Valentýnská dílna“

Děti opět zasedly ke stolkům plným potřeb pro vyrábění a v programu Valentýnské dílny vyráběly přáníčka pro své nejbližší.

A co nás čeká?
16. 3. 2018 od 16:30 „FIMOpárty“ (dílna – zdobení příborů)
1. 4. 2018 od 14:00 „Nádivkiáda, aneb velikonoční zdobení“ (velikonoční besídka)
14. 4. 2018 od 14:00 úklid obce s Ukliďme Česko (registrováno pod č. 17260)
30. 4. 2018 akce na návsi (hry pro děti, táborák)
18. 5. 2018 dětská dílna v klubovně
první polovina 06/2018 dětský den

Další akce budou následovat po prázdninách a budeme Vás opět informovat prostřednictvím dalšího čísla Bušovického zpravodaje. Děkujeme obci, všem návštěvníkům a příznivcům a všem kdo nás podporují a pomáhají.
Více informací včetně zasílání pozvánek si můžete vyžádat na adrese klubaklubikzastavka@gmail.com, nebo sledovat na vývěskách či webu www.busovice.cz v sekci Spolky a sdružení.
Přijďte mezi nás, uvítáme sedlecké i přespolní!

Za Klub a Klubík Zastávka zdraví
Blanka Pechmanová Brabencová, Anna Hašková, Anita Švarcová

Pravidelná rubrika „Naši jubilanti“

Od letošního roku již nebudeme zveřejňovat naše občany, kteří oslaví svá životní jubilea.

25. května 2018 vstupuje v platnost nařízení Evropské unie EU 2016/679, o ochraně osobních údajů, které je přijato Evropským parlamentem a Evropskou radou, tzv. **GDPR** (General Data Protection Regulation).
Toto nařízení EU má obecnou závaznost a je závazné ve všech svých členských státech.

Samozřejmě dárkové balíčky pro občany od 80ti let budeme dál předávat v jejich narozeninový den.

Upozorňujeme však občany, kteří si nepřejí, abychom je s dárkovým balíčkem navštívili, nechť toto nahlásí na obecním úřadu Bušovice a jejich žádost bude respektována.

Akce v letošním roce

7. 4. – slavnostní otevření přístavby hasičské zbrojnice
27. 4. – divadelní představení Evita v divadle Studio dva
9. 6. – dětský den na hřišti v Bušovicích

Září – divadelní představení
Říjen – staročeské odpoledne s vepřovými hody
Listopad – prosinec – divadelní představení „Královna Kapeska“ v divadle Hybernia v Praze
Prosinec – adventní setkání občanů s rozsvícením vánočního stromu

Upozornění: Velikonoční zábava, která se měla uskutečnit 31. 3. byla zrušena a přesouvá se na 7. 4. 2018.

Jana Racková

Zvyky a jídlo na Bušovicku

První polovina roku

Zabijačka

V zimních měsících bývala oblíbenou událostí domácí zabijačka: „*Tehdy bylo i u sedláka masa dost a jídalo se i ve všední den“* (z Kroniky obce Bušovice 1920–28). Zabijačka se konala buď v prosinci, a tak maso bylo dostupné na vánoční svátky, a nebo v období masopustu. Maso se konzervovalo na kratší dobu ve formě sulců, tlačenek, jitrnic a jelit, a to, které bylo třeba uskladnit na delší dobu, se zavařovalo do konzerv a sklenic ve formě masových polévek nebo nasoleného masa. Další důležitou formou konzervace masa bylo uzení. „*Maso se naložilo do láku a asi po 3 nedělích se udilo. Za tou příčinou měli někde ve dvorech udírny. Dokud byly 'černé kuchyně', kde se topilo na ohništi a dřívím – nechávalo se uzené i několik dní viset v komíně a takové pak už bylo hodně pouzené a vydrželo*“ (z Kroniky obce Bušovice 1920–28).

Abyste si pochutnali na zabijačkových pochoutkách, nemuseli jste zabijačku vždy zrovna dělat. Zabijačky rozložené rovnoměrně do celého chladného období roku zajistily formou výslužek přísun čerstvého masa do širokého sousedství. „*V zimě bývala zabijačka, dělaly se droby a posílaly se po přátelích a známých se vzkazem: 'Naši vás pozdravují a máte přijít na masopust'.“* (z Kroniky obce Bušovice 1920–28)

Masopust

Masopust byl a mnohde i dosud je třídenní svátek v období mezi Vánocemi a postní dobou před Velikonocemi. Jeho počátek nastává po svátku Tří králů (6. ledna) a jeho konce je pohyblivý, končí Popeleční středou, která je závislá na datu Velikonoc, a tak vychází v rozmezí od poloviny února do počátku března. Masopustní zvyky mají zřejmě původ v předkřesťanských slovanských oslavách konce zimy, jiný výklad původu masopustu vychází z římského náboženství, které s předjařím spojovalo božstva plodnosti a vegetace. V původním smyslu jde o „opuštění masa“ (slovo karneval pochází rovněž nejspíš z italského *carne levare*, „dát pryč maso“). Masopust představoval období hodování a veselí mezi dvěma postními dobami. Během něj probíhaly taneční zábavy, zabijačky a také svatby. Masopust byl také spojený se zvláštním jídlem – „*Pekávaly se šišky a koblihy*“ (z Kroniky obce Bušovice 1920–28).

Masopustní koblihy a šišky podle babi Lily Zíkové, které se prý dělaly hlavně na Hromnice, tj. 2. února:

„*Vezme se hladká mouka, asi dvě hrsti cukru, trochu soli, jedno vejce, jeden žloutek a asi tři lžíce mastnoty (máslo, olej nebo sádlo), tři lžíce rumu a citronová kůra (ostrouhaná, může být i naložená v cukru ve flašce). Vše se zadělá kváskem z mlíka, kvasnic, trochy cukru a mouky. Až těsto vykyne, rozválí se na válu a vykrajují se hrnečkem kolečka, uprostřed kolečka se udělá ďolík (buď na válu nebo až na pánvi). Koblihy se pečou v oleji nebo jiném omastku (másle, sádle), vyndají se a dá se navrch (do důlku) marmeláda. Můžou se připravovat i jako plněné, to je pracnější - vykrojí se kolečko z těsta, dá se doprostřed marmeláda, přikryje se druhým kolečkem, přitlačí se prsty po okrajích, a pak se ještě jednou vykrojí, aby držely pohromadě. A nebo se plní jako buchty – udělá se kolečko, doprostřed se dá marmeláda a okraje se spojí. Když se dělaly šišky, tak se těsto rozválelo a nakrájelo se na obdélníky, ty se usmažily a pak obalily v cukru*.“

Poslední tři dny - o masopustní neděli, v pondělí a úterý, se konaly různé průvody masek nebo taneční zábavy. „*Masopust, jako všude, býval i v Bušovicích veselý. Netančilo-li se po všecky 3 dni, tedy muzika byla alespoň po oba dni v neděli a v úterý, kdy se smělo jen do půlnoci tančiti, ač zpravidla se předrželo, a pak se šlo do Dejšiny na „popelec“. I maškary chodívaly po vsi a rozbujněná mládež – všelijak přistvořená – chodívala v masopustní úterý po vsi po „šiškách“, které pak v hostinci vespolek se snědly*.“ (z Kroniky obce Bušovice 1920–28). V dýšinském kostele na „popelec“, tedy Popeleční středu, dostávali lidé na čelo znamení popela a slyšeli přitom často slova z Bible: "Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš." Bible tak člověku mj. před Velikonocemi připomíná, že den za dnem ubíhá vzácný čas jeho života. Křesťané věří, že se všechno dobré, co obstojí před Ježíšem, neztratí, všechno zlé se však promění v popel. Popeleční středa je v křesťanské liturgii dnem přísného půstu a postním obdobím je i období 40 dnů do Velikonoc.

Velikonoce

Velikonoce jsou oslavou jara, slunovratu i oslavou vzkříšení Krista. Velikonoční týden začíná Květnou nedělí. Sama Květná neděle, modré pondělí, šedivé úterý nebo černá (škaredá) středa) neměly tradičních, předepsaných pokrmů. Čas byl věnován spíše jarnímu úklidu domu či celého hospodářského stavení. Vrcholí období půstu (zejména na Velký pátek a Bílou sobotu; na Velký pátek hospodář prý ani nekouřil a nešňupal tabák), na Zelený čtvrtek by mělo být připraveno něco zeleného, třeba špenát nebo jarní polévka s bylinkami, kopřivami nebo i šťovíkem. Někdo dělal na tento den jidáše ze stejného těsta jako bochánky, jen se různě kroutily (třeba i jako pramének těsta stočený do kotouče) a připomínaly provaz, na kterém se zrádný Jidáš oběsil. Často hospodyně odložily přípravu jidášů až na sobotu, ušetřili tím čas věnovaný úklidu, neboť ze stejného těsta udělaly zároveň i bochánky a jidáše (pokapané medem) se mohly jíst třeba i k obědu po polévce. Kronika obce Bušovice z roku 1920 zmiňuje v souvislosti s velikonočním vařením následující: „*O Velikonocích pekly se „bochánky“ a snad v každém stavení dělali nádivku. Pečená buchta se rozkrájela na kousky, rozsekalo se buď vepřové maso vařené nebo uzené, vejce dle potřeby – spíše víc než míň, rozdělalo se to ještě trochou mléka na hustou kaši - a dalo se to péci na vymaštěný pekáč do trouby. Tato nádivka i jindy se dělávala, ne však v takovém množství jako na Hod Boží velikonoční.*“ Pokud byste si chtěli takovou nádivku udělat, pak buchta se udělá z hrubé mouky, trochy soli, zadělá se s kváskem z droždí, mléka, trochy cukru a mouky, vylije se na vymazaný pekáč. A určitě se nic nezkazí přidáním kopřiv a jiných bylinek, které najdete na zahradě. O dalších velikonočních jídlech se z dostupných pramenů nedočteme, ale můžeme se domnívat, že v Bušovicích byl Boží hod velikonoční stejně jako jinde ve znamení většího hodování, k obědu mohla být například hovězí polévka a pečené kůzlečí či jehněčí maso se salátem (hlávkovým nebo bramborovým), v pondělí pak pečená nadívaná holoubata nebo kuře a opékané brambory. Pokud byste nechtěli na Velikonoce připravovat beránka z masa a

krve, udělejte si jej alespoň na sladko v hliněné formě, podobně si i dříve vypomáhali zejména ti chudší, kteří si beránka z masa a kostí nemohli dovolit.

Máje

Květen je měsícem lásky, stavění májek i pálení čarodějnic. Ony všechny jeho podoby nejsou od sebe vzdálené a v mnohém se prolínají. „*V Májích postaven býval od vesnické chasy před hospodou nebo na návsi vysoký, štíhlý – oloupaný smrček se špičkou nepoškozenou, který buď dostali darem od pana „fořta“ nebo ho koupili. Na špičku navěšeno bylo různých papírových barevných stuh, fáborů, kytiček, ba i prázdných vyfouknutých vajec (pouko). Večer před vlastní slavností vykopali mládenci jámu a tento smrček („máj“) za velikého jásotu a veselí tam vsadili. Kolem máje pak se tančilo, zpívalo a z plechových litrů nebo dvoulitrů (dříve z mázů) se pilo. Pak se šlo do hostince, kde se pilo na účet májí. Často však pilo se již několik neděl před tím, kdy se mužská chasa počla umlouvati, kdy máje se budou staviti. Bylo to vždy některou neděli v květnu. Při té příležitosti ustanovilo se, kdo ponese májku (byl králem) a kdo věnec nebo kytici (obyčejně některá dívka, jež byla králkou). V ustavený den slavnosti odpoledne šel průvod po vsi. V čele muzikanti, za ním král – nesl májíček (malý zelený smrček) bohatě ozdobený stuhami ať papírovými či hedvábnými a mnoha obrázky svatých (nevím, za jakým účelem byly tyto obrázky). Májkou vysoko nad hlavou mával. S ním šla králka – vyšňořená s kyticí (obyčejně umělou, z umělých papírových květů). Za nimi chasa obojího pohlaví. Někteří mládenci nesli v plecháčích pivo, a kdo šel okolo nebo kdo stál ve vratech, musel připíti. Průvod zastavil se u stožáru a po zahrátí 1 nebo 2 kousků se šlo tančit. O této muzice děvčata sama platila vstupné a také sama si k tanci zvala hochy – za to, že po celý rok museli hoši nésti všechny útraty o muzice. Děvčata totiž jindy neplatila. Říkalo se, že se děvčata musí vyplatiti, a které děvče dalo nejvíce, dostalo tu kytici. Výtěžek, byl-li nějaký, se propil, nebyl-li, dopláceli hoši. Večer vedla hudba znovu krále a králku domů, obyčejně do domů králčina, kde často, zvláště byla-li rodina zámožnější, bylo pohoštění, obyčejně byla káva i čaj a koláče.“* (z Kroniky obce Bušovice 1920–28)

Obr. Den Májů – v čele král s májíčkem – asi z roku 1946–1948.

„*Máje nebývaly zde tak slavné, ač co zde uvedeno, dost postačilo, a peněz na tehdejší poměry to stálo hrůza, ale v mnohých obcích na Plzeňsku byly velmi slavné. Slavnost původních, pravých „Staročeských Májů“ vykonala se zde po převratu v roce 1921 a dle zprávy některých starších občanů posledně v takovém rozsahu konána zde asi před 40–50 lety. Při těchto Májích chasa jezdí na koních, honí krále, jsou různé zpěvy, říkání na každého občana, stíhání žáby, je tu kat, šašek, je kázání a podobné zvyky více méně slušné. O slavnost měl zásluhu zdejší spolek Sokol a na kolik tisíc diváků z okolí sem přijelo*.“ (z Kroniky obce Bušovice 1920–28)

Obr. Průvod „Májů“ - asi z roku 1946–1948.

Sestavila Tereza Šlehoferová

Jarní úklid a očista

Jaro se už se hlásí o slovo a tak každý dělá úklid doma, v dílně, garáži, na zahradě....
Takovýto úklid po zimě by si měl každý udělat i v těle. Vyčistit organismus od toxínů a dostat se do kondice po zimě.
Je velmi důležité podpořit činnost jater a ledvin, které jsou nejvíc zatěžovány odpadními látkami, to ony mají na starosti naši imunitu a energii. Nemusíme chodit do lékárny, ani dělat drastické půsty. Stačí vyjít na zahradu nebo na procházku do přírody a přinést si běžné bylinky, které často bereme jako plevel, ale které nám pomůžou nastartovat energii po zimě a zlepšit funkci životně důležitých orgánů.

Česnek medvědí (Allium ursilum)

Tuhle bylinku najdeme v jarních lesích, ale pěstovat si ji můžeme i na zahrádkách jako jarní cibulovinu. V přírodě je chráněná a můžeme si z ní natrhat jen listy, nesmí se vyrývat a přesazovat na zahrádky. Sazenice na jaře lze koupit v zahradnictvích nebo si pořídit v obchodu semena. Ty se vysévají na podzim, musí projít chladnou fází, aby na jaře vyklíčila. Česnek medvědí je lesní druh, roste v lužních a listnatých lesích, kolem potoků, na úpatí svahů. Má rád vlhké, humózní a kypré půdy . Často se vyskytuje hromadně a vytváří krásné koberce bílých květů. Na zahrádce je pro něj vhodné polostinné až stinné místo, kde vydrží vegetovat do konce května. Pak se zatáhne do cibulek a objeví se opět počátkem dubna. Jak je to např. u narcisů a tulipánů.
Je to vytrvalá, 20 – 40cm vysoká bylina s podzemní cibulí. Listy jsou kopinaté, připomínají tvarem konvalinku. Pozor! může se na první pohled splést. Konvalinka je jedovatá!, ale česnekové aroma listů vás nenechá na pochybách o jakou rostlinu se jedná. Kvete bíle, plodem je tobolka. Sklízíme listy, květy necháme dozrát v semena, aby se mohla vysemenit. Cibulky se množí také v půdě.
Česnek medvědí se jmenuje proto, že na jaře ho spásají medvědi, protože vědí, že z těla vyhání toxiny, parazity a čistí krev. Tohle věděli i staří Keltové, kolem jejichž sídel se česnek medvědí také hojně nachází. Je to jedna z nejznámějších rostlin lidového lékařství a má mnoho způsobů využití. Sbírají se listy i cibule (sběrem cibulí si ale rostliky zničíte). Jeho účinky jsou však menší než u česneku setého (liší se obsahovými látkami). Česnek se může použít při nachlazení, při onemocnění horních cest dýchacích, kašli, má baktericidní účinky. Působí rovněž fungicidně, ničí mykózy a plísně. Snižuje také krevní tlak a působí proti kornatění cév, snižuje hladinu cholesterolu v krvi, tím je považován za prevenci infarktu a mrtvice. Používá se jako prostředek ničící patologické střevní baktérie, dále také proti nadýmání, proti střevním parazitům.
Česnek medvědí je nejlepší užívat čertsvý, chutí připomíná pažitku. Je výborný do pomazánek, bylinkových másel, do polévky, salátů, výborné je z něj pesto na těstoviny. Dá se také zamrazit. Čaj z něj není dobrý, používá se i tinktura. Listy se na 14 dní naloží v poměru 1:4 do 60% alkoholu a pak se užívá 2x denně 20kapek. Je však velmi aromarická a pro málo koho poživatelná, díky výrazným česnekovým silicím. Sušením česnek ztrácí svoji chuť, sílu i léčivost.

Pampeliška lékařská (Taraxacum officinalle)

Až půjde plít nebo rýt na zahrádku a budetw vyrývat pampelišky i s kořeny, tak je nevyhazujte! Kořeny i listovou růžicí omyjte a dejte do sáčku do ledničky. Kořeny i listy pampelišky můžete použít na přípravu čaje, nebo jako přídavek do jarního salátu, především mladé listy, poupata, květy. Jestliže jich máte větší množství, můžete si je nakrájet a nasušit. Budete se asi divit, ale takhle bylinka je pro naše zdraví velmi prospěšná.
Listy i kořeny povzbuzují trávicí orgány, působí mírně močopudně a žlučopudně. Celkově je považována za posilňující prostředek s příznivým účinkem na metabolismus. Příznivě ovlivňuje funkce jater, žaludku, slinivky, střev, ledvin i krvetvorných orgánů. Dále ji lze použit při léčbě močových kamenů, napomáhá při cukrovce (snižuje hladinu krevního cukru), při chronické únavě, při opuchlých lymfatických žlázách. Pomáhá při zvětšené slezině, působí proti degeneraci kostí a chrupavek, revmatizmu, pomáhá vyvolat menstruaci. Doporučuje se i při zánětu močových cest, žloutence, horečnatém střevním zánětu nebo zánětu žaludeční sliznice, při zácpě. Podporuje celkovou látkovou výměnu a příznivě ovlivňuje produkci a transport žluči. Pampeliška je mírným celkovým tonikem, povzbuzuje celý organismus, léčí otoky mozku. Byl prokázán i protinádorový efekt, může být použita jako pomocný lék při leukemii. Z květů si můžete v květnu připravit pampeliškový med.

Kopřiva dvoudomá (Urtica dioica)

S kopřivami na zahrádce válčí snad každý. Pro bylinnou kůru můžeme použít celou rostlinu, listy, stonky, oddenky. Sbírá se do vykvetení, což je zpravidla do 15.5. To bývá nejúčinnější, ale můžou se použít i rostliny z druhé seče. Kopřivu syrovou nejíme, mohla by nám způsobit popálení pokožky a sliznic v ústech. Užíváme ji jako čaj nebo po tepelné úpravě v pokrmech. Suší se co možná nejrychleji ve stínu, při umělém sušení by teplota neměla přesáhnout 35 °C. Chlorofyl obsažený v kopřivě působí povzbudivě na metabolismus a zároveň působí proti chudokrevnosti, dále působí jako antirevmatikum, protizánětlivě, urychluje hojení ran. Kopřiva také povzbuzuje činnost srdce a pomáhá regulovat krevní cukr u lehčích forem cukrovky druhého typu. Působí antivirově (zejména proti virům chřipky), podporuje činnost slinivky a vaječníků, pomáhá při bronchiálním astmatu, působí močopudně, zastavuje krvácení - obsahuje křemík, zlepšuje prokrvení vnitřních orgánů. Osvědčila se i při chorobách jater, žlučníku a ledvin i jako prostředek podporující tvorbu mateřského mléka. Kořene se užívá zejména zevně proti vypadávání vlasů (hrst kopřivových kořenů se 10 minut vaří v 0,5 l vinného octa a takto získaný odvar se denně vtírá do pokožky hlavy), samčí květy údajně zvyšují plodnost mužů. Kopřiva se nejčastěji podává ve formě odvaru nebo nálevu - 1 čajová lžička kopřivy na šálek vody, podává se 3x denně, maximálně po dobu 4 týdnů. Kůra se může 2-3x opakovat během roku. Jako čajovou směs doporučuji ke kopřivě přidat ještě pampelišku, kontryhel, popenec, březové mladé větvičky a listy.
Kopřivu můžeme přidat do nádivek i špenátu.

Popenec břečtanolistý (Glechoma hederacea)

Popenec se často půdokryvně rozlézá po zahradě, záhonech, loukách a málo koho napadne, že je léčivý a chutný. Popenec je vytrvalá bylina , dorůstá do výšky 30cm, má plazivý oddenek a jeho panašovaná forma se používá do truhlíků (je také jedlá), kde vytrváří až několika metrové závěsy. Listy jsou srdčitého tvaru se zoubkovatým okrajem, tmavě zelené - divoká forma, u panašované

formy s bílými okraji, květy jsou hluchavkovité modrofialové, kvete od března do srpna..
Popenec je doslova nabitý vitamíny a minerály. Můžeme ho přidat do salátů, pomazánek, nádivky, udělat si z něj čaj, tinturu a i v kosmetice se začal využívat na výrobu pleťové vody nebo jako součást pleťových masek. Má svíravé účinky.
Popenec se sbírá po celou dobu kvetení, používá se buď čertsvý nebo sušený. Sušený se používá na čaj, ale může se použít i jako koření. V léčitelství se používá při kašli, obtížném dýchání, má protizánětlivé účinky, pomáhá s trávením. Připravují se z něj posilující koupele, silný odvar poslouží jako kloktadlo při zánětech v krku a ústech. Při špatném hojení ran a jizev se přikládá jako obklad.
Čarodejnice a kořenářky ho používaly k magickým obřadům.

Sedmikráska chudobka (Bellis perennis)
Květy této drobné krásky můžeme často vidět i v zimě. Tato zmenšenina kopretiny otáčí svou hlavu za sluncem jako slunečnice a oživuje každý trávník.

Krom toho je sedmikráska léčivá bylina. Sbírají se květní úbory se stonkem do 2 cm, ty se suší na čaj, čerstvé se můžou přidat do salátu nebo jako ozdoba moučníku, polévky, každý podle své fantazie. Věřím, že květem sedmikrásky v pokrmu rodinu jistě příjemně překvapíte!

Sedmikráska pomáhá zvýšit proces látkové výměny v játrech.Doporučuje se při onemocnění žlučníku. Přispívá k léčbě zánětlivých chorob dýchacích cest. Léčí záněty v krku a dásní. Využívá se na špatně se hojící rány či vředy. Je vhodná jako přísada do koupelí nebo jako odvar na obklady.

Sirup ze sedmikrásky proti kašli: dvě sklenice kvítků sedmikrásky a jeden a půl sklenice cukru smícháme dohromady. Necháme odležet do druhého dne. Po uležení slijeme do čisté láhve a skladujeme v lednici. Sirup zde vydrží tři až čtyři měsíce. V případě potřeby podáváme 3x denně jednu lžíci.

Obklady ze sedmikrásky**:** Připravíme si čtvrt litru horké vody a vložíme do ní dvě lžíce sušených květů, popřípadě 4 lžíce čerstvých. Budeme 10 minut louhovat. Obklad přikládáme na odřeniny, opařeniny, omrzliny, rány, ale i na bolavé klouby a svaly.

Bříza bělokorá (Betula pendula)
Břízu netřeba představovat, její bílá barva na kmeni je nezaměnitelná. K léčbě se používají listy a mladé větvičky. Ty působí močopudně, užívají se proto zejména při chorobách ledvin a močových cest či při „vodnatelnosti". Uplatní se ale také při revmatismu a dně (v čaji či koupeli), údajně snižují i hladinu cholesterolu. Březové pupeny se užívají při zánětu kostí, při odvápnění kostí, harmonizují činnost slinivky a sleziny, pomáhají léčit záněty ledvin.
Bříza má důležité uplatnění i zevně. Odvar z břízy se používá jako oplach po umytí vlasů, čistí a dezinfikuje vlasovou pokožku, zabraňuje tvorbě lupů, snižuje mastnotu vlasů a zároveň podporuje jejich růst, pružnost a lesk. Pomáhá v koupelích při revmatických kloubních bolestech. Odvar čistí pleť, uvolňuje póry a podporují regenerační schopnost kůže. Listy jsou součástí čajových směsí s močopudným, hubnoucím, dezinfekčním a potopudným účinkem. Bříza nedráždí ledviny.

Přeji vám krásné jaro!

Štěpánka Janoutová

JAKÁ BYLA ZIMA ZA POSLEDNÍCH 10 LET

Ve všech sdělovacích prostředcích se stále častěji objevují informace o globálních klimatických změnách, o tom, že vývoj počasí se nepodobá obrazu typických zim pro mírné pásmo, ve kterém leží ČR. Pro mírné pásmo je charakteristické střídání čtyř ročních období. 24. prosince 2017 jsme si mohli přečíst: *Zimy v Česku se oteplují. Na Štědrý den padly dva teplotní rekordy*

„Poslední tři roky byly podle klimatických zpráv rekordně teplé, což se projevilo i v zimních obdobích. Během letošního Štědrého dne byly teploty tak vysoké, že minimálně na dvou místech pokořily teplotní rekord. Trendy vývoje počasí naznačují, že se zimní měsíce postupně oteplují. Při pohledu na vývoj teplot v uplynulých měsících je zřejmé, že i letošní rok bude rekordně teplý, podobně jako tři roky předchozí. Z jedenácti měsíců letošního roku byly pouze tři měsíce teplotně podprůměrné, ostatní byly teplotně nadprůměrné. Od roku 2014 se každoročně objevují zprávy o rekordně teplých rocích. Vzrůstající teploty jsou pak poznat zvlášť v průběhu zimních období. Dá se říct, že za posledních deset let byla drtivá většina zim teplotně nadprůměrná. Nemusí to nutně znamenat, že se všechny zimy oteplují, ale je tam trend. Zimy jsou teplejší než bývávaly. Spolu s rostoucí teplotou se zdá, že naopak ubývá vánočního sněhu. Podle klimatologů to je ovšem relativní. Na horách je ho vždycky dost, ale v nížinách za posledních pět let víceméně chyběl. Co se týče teplot, tak jsou napříč Českou republikou variabilní a těžko lze usuzovat, který rok byl nějak extrémní.“

Tyto informace byly doplněny zajímavými tabulkami s informacemi o Štědrém dnu:

Průměrná teplota vzduchu na Štědrý den 2012–2016 (°C)

Stanice/Rok	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Praha	5,9	1	5,9	4,4	3,4
Brno	-0,2	5,3	4,8	1,1	-0,3
Ostrava	1,7	9,2	6,8	2,9	1,2
Plzeň	6,9	0,6	5,8	5,9	3,6
České Budějovice	10,3	2,1	6,3	5,8	3,3

Maximální teplota vzduchu na Štědrý den 2012–2016 (°C)

Stanice/Rok	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Praha	11,2	4,9	7,7	6,3	4,7
Brno	0,3	7,5	9,6	5,5	0,5
Ostrava	3,1	12,3	9,6	7,8	3
Plzeň	11,7	4,4	7,5	8,6	4,7
České Budějovice	13	4,1	8,6	11,4	5,6

Výška sněhové pokrývky na Štědrý den 2012–2016 (cm)

Stanice/Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Praha	0	0	0	0	0
Brno	3	0	0	0	4
Ostrava	0	0	0	0	0
Plzeň	0	0	0	0	0
České Budějovice	0	0	0	0	0

15.ledna letošního roku se psalo: *Loňský rok byl v Česku nejteplejší za posledních 54 let*
„Průměrná teplota v roce 2014 činila 9,4 stupně Celsia. To podle meteorologů znamená, že loňský rok byl vůbec nejteplejším od roku 1961, kdy jsou průměry v České republice zpracovávány. Hodnota je o dva stupně vyšší, než je dlouhodobý průměr. Zvlášť březen byl oproti normálu výrazně teplejší.“

Meteorologové rozdělují rok na roční období (pro snadnější orientaci) takto:

Jaro: březen, duben, květen; léto: červen, červenec, srpen; podzim: září, říjen, listopad; zima: prosinec, leden, únor.

Právě jsme v období nastupujícího jara, období Velikonoc, a proto se chceme ohlédnout za zimním počasím za posledních 10 let. Základními podklady pro článek jsou statistiky p. Stanislava Strusky, který provádí pravidelná denní měření všech uváděných hodnot ve Střapoli.

Zima 2009: průměrná denní teplota + 2,2°C
počet dnů s ranním mrazem 31
počet dnů s celodenním mrazem 15
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 54mm.
Extrémy či anomálie: 2.-5.1. a 25.1. byly velké větrné vichřice bez materiálních škod; únor byl nejteplejší za 200 let- ranní teploty +10, odpolední až + 17°C.

Zima 2010: průměrná denní teplota - 1,7°C
počet dnů s ranním mrazem 7
počet dnů s celodenním mrazem 32
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 140mm
Extrémy či anomálie: v lednu byl 1 arktický den (teplota klesla na -10°C)

Zima 2011: průměrná denní teplota - 2,1°C
počet dnů s ranním mrazem 27
počet dnů s celodenním mrazem 43
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 90mm
Extrémy či anomálie: dny s celodenním mrazem byly s ranními teplotami až -15°C, odpolední až -6°C. 18. ledna napadlo 29 cm sněhu.

Zima 2012: průměrná denní teplota - 1,3°C
počet dnů s ranním mrazem 12
počet dnů s celodenním mrazem 19
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 144mm
Extrémy či anomálie: prosinec byl nejteplejší od roku 1951; při bouřkách 16. A 17. 12. Spadlo 19mm vody. Sníh napadl 16.2. a byly mrazy -9°C.

Zima 2013: průměrná denní teplota + 0,7°C
počet dnů s ranním mrazem 32
počet dnů s celodenním mrazem 27
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 186mm
Extrémy či anomálie: po celý měsíc únor nebyl zaznamenán sluneční svit

Zima 2014: průměrná denní teplota + 2°C
počet dnů s ranním mrazem 38
počet dnů s celodenním mrazem 8
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 37mm
Extrémy či anomálie: vánoce byly teplejší než Velikonoce; leden byl velice suchý; únor opět překračoval teplotní maxima za 200 let.

Zima 2015: průměrná denní teplota + 2,5°C
počet dnů s ranním mrazem 28
počet dnů s celodenním mrazem 9
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 62mm
Extrémy či anomálie: nejteplejší zima od r. 2008; od 7.2. nebyl žádný sníh.

Zima 2016: průměrná denní teplota + 3,6°C
počet dnů s ranním mrazem 22
počet dnů s celodenním mrazem 7
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 101
Extrémy či anomálie: v prosinci 12 dní slunečního svitu přineslo teplotní rekordy v celé ČR; v lednu až 30 cm sněhu; únor teplotně nadprůměrný.

Zima 2017: průměrná denní teplota – 1,1°C
počet dnů s ranním mrazem 29
počet dnů s celodenním mrazem 40
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 60mm
Extrémy či anomálie: 4.1. – 10.2. byly průměrně 4 cm sněhu, potom již nenapadl žádný; velice studený leden (nejstudenější od r. 1945) s průměrnou teplotou – 4,9°C; únor velice teplý.

Zima 2018: průměrná denní teplota + 2,6°C
počet dnů s ranním mrazem 31
počet dnů s celodenním mrazem 9
vodní srážky (déšť a sníh) celkem 80mm
Extrémy či anomálie: teplý Silvestr – ráno + 7°C, odpoledne + 10°C. Mimořádně teplý leden- průměrné teplota + 3,7°C (nebyl žádný ranní ani celodenní mráz). Únor chladný, přinesl mrazy do -17°C. Celá republika byla teplotně rozdělená; horské oblasti s větším množstvím sněhu; vichřice ničily lesy i elektrická vedení. V naší oblasti klidný průběh zimy.

Každý z pamětníků může srovnávat současný vývoj počasí s ročními obdobími let 50. – 80. minulého století, kdy jsme ještě zažívali ta typická roční období, a v zimě nás nepřekvapovaly teploty, které dosahovaly i dlouhodobě – 15°C ani sněhové nadílky s možností bruslení a lyžování v okolí našich obcí. Extrémní klimatické výkyvy a rozdíly však můžeme pozorovat po celém světě.

Vlasta Klausová, Stanislav Struska

Cestujeme po naší republice

Mariánské Lázně

Asi nemusím připomínat, že Mariánské Lázně patří mezi vyhledávané turistické cíle. Je to krásné lázeňské město s mnoha možnostmi vyžití. Můžete zajet na jeden den, týden nebo měsíc a vždy budete mít možnost bohatého programu. Mariánské Lázně jsou často i cílem mých výletů. Jak prožít jeden den v tomto úchvatném lázeňském městě?

Do Mariánských Lázní jsem tentokráte vyrazila z Plzně vlakem s poměrně velkou skupinou dětí v pubertálním věku. Připravit pro ně program na celý den nebylo těžké. Z nádraží jsme se přesunuli procházkovým tempem Úšovickým parkem kolem Ferdinandova pramene do lázeňského centra. Prvním cílem byla kolonáda s unikátní zpívající fontánou. Věděla jsem, že fontána hraje přes den každou lichou hodinu. Na webových stránkách Mariánských Lázní je vždy uveden program a seznam hraných skladeb. S výběrem si ale nemusíte lámat hlavu. Všechny skladby, které jsem měla možnost slyšet a vidět jsou krásné. Tryskající voda skvěle doplňuje hudbu. Není proto divu, že se kolem fontány vždy sejde mnoho jednotlivců, lázeňských hostů ale i turistických skupin z různých koutů světa. A pokud si uděláte čas, večerní osvětlená představení jsou ještě krásnější. My jsme se zdrželi jen na jednu skladbu. Trefili jsme se do Hudby pro fontánu od Petra Hapky. Ještě s doznívajícími tóny jsme si prošli kolonádu a spěchali za dalšími cíli.

Kolem Rudolfova pramene, budovy centrálních lázní a Mariina pramene jsme došli ke kolibě. Za ní je stanice místní kabinkové sedačky. Byla nás velká skupina, najednou jsme se do kabinek nevešli, ale obsluha byla velmi vstřícná a vyvezla nás i mimo jízdní řád. Vystoupili jsme nedaleko hotelu Krakonoš. Zašli jsme si k soše Krakonoše, prošli jsme si pohádkovou zahrádkou s dřevěnými vyřezávanými pohádkovými bytostmi. Naším cílem ale byl Park Boheminium. Na malé ploše jsou zde postaveny miniatury významných kulturních památek z celé České republiky.

Obdivovali jsme umění modelářů. Tak jsme se mohli seznámit a obejít si zámek Červená Lhota, obdivovat Černou věž z Klatov, prohlédnou si zámek Kynžvart, podívat se na Máchovo jezero i s nedalekým Bezdězem, vyzkoušet si lanovku na Ještěd, projít si Babiččino údolí i se zámkem v Ratibořicích. Asi největším překvapením pro nás byl Karlštejn. A tak bych mohla pokračovat ve výčtu miniatur památek. Ale pak už by vás tam nečekalo žádné překvapení .

Pomalu jsme museli myslet na návrat. Vyrazili jsme kolem obůrky Hvozd, kde jsme se pokochali pohledem na stádo daňků a několik jelenů, k rozhledně Hamelika. Neodolali jsme tomu, abychom si prohlédli Mariánské Lázně tak trochu z ptačí perspektivy. Odtud už jsme pokračovali po naučné stezce Lázeňské lesy. Neprošli jsme ji ale celou. Došli jsme jen k už nefungujícímu pramenu Prelát. V jeho okolí je vybudován přírodní lanový park. Děti se trochu protáhli, vyzkoušeli si svoji šikovnost a rovnováhu.

Pak už jsme to měli jen pár kroků na nádraží a vlakem jsme se vrátili zpět do Plzně.

ZUBRNICE

Znáte pohádku Dešťová víla? Nebo máte v paměti film Páni kluci? A co takhle film Rebelové? Pokud ano, určitě si rádi připomenete, že některé scény těchto filmů se natáčeli ve vesničce Zubrnice.

Při cestách po naší vlasti jsme tuto vesničku nedaleko Ústí nad Labem navštívili. Nejprve jsme se vydali navštívit místní skanzen. Netušili jsme, že je tak rozlehlý. Při prohlídce jsme zvolili okružní prohlídkovou trasu. Vydali jsme se kolem Lučního potoka mlýnským údolím. Potok lemovalo hodně dnes již rozpadlých vodních mlýnů. Nenechali jsme se odradit. Věděli jsme, že někde přeci jen musí ještě stát funkční vodní mlýn. Naše očekávání se vyplnila. Před námi se objevuje zrekonstruovaný malý vodní mlýn Týniště. Dobové fotografie napovídají, jak se polorozbořený objekt podařilo postupně od roku 1976 zrekonstruovat do dnešní podoby. Po prohlídce se vracíme zpět na náves, kde stojí unikátní dřevěná studna. Podíváme se na statek, projdeme hospodářskými budovami, prohlédneme si sušárnu ovoce. Kolem již zmíněné studny zavítáme do kostela. No a pak už je to jen pár kroků do školy. Zasedáme do starých školních lavic, kde si zkusíme napsat i pár řádek krasopisem. Pak už se rozloučíme s průvodkyní, která nám ještě doporučí navštívit místní krámek s upomínkovými předměty.

Tím naše návštěva zajímavého místa nekončí. V Zubrnici je ještě jeden velmi zajímavý objekt. Jedná se o železniční muzeum. Nachází se v již neužívané drážní budově. Na kolejích stojí vagóny, ve kterých jsou vystaveny staré železničářské předměty. Pokud znáte rčení „jdi si stěžovat třeba na lampárnu“, tak tady máte možnost. Právě jeden z vagónů má označení Lampárna. Jsou v něm umístěné unikátní železničářské lampy. V jiném voze je expozice zaměřená na zabezpečovací zařízení, v dalším se seznámíme s historií místní tratě. Projdeme kolem nádražní budovy, zastavíme se v dobově zařízené kanceláři a pak se dostaneme do místního depa. Jsou zde k vidění zajímavá drážní vozidla. No a co nás ještě zaujalo? Vyzkoušeli jsme si jízdu na ruční pákové drezíně. Při návštěvě jsme měli štěstí. Na nádraží přijela motorová drezína. Neodolali jsme a nechali se provézt po místní trati, která dnes slouží jen pro historické jízdy z Ústí nad Labem do Zubrnice. Zastavíme se ještě u funkčního modelu kolejiště stanice Levín.

Pomalu se schyluje k večeru. Spokojeni a obohaceni o zajímavé informace Zubrnici opouštíme. Pokud budete mít cestu tímto směrem, určitě se zastavte. Stojí to za to.

Václava Dlouhá

Příjemné prožití Velikonočních svátků

Bušovický zpravodaj, vydává Obecní úřad Bušovice, ev. č. MK ČR E 11115

Redakční rada: Dlouhá Václava, Klausová Vlasta, Racková Jana, Šlehoferová Tereza, Záhlava Lukáš
Náklad: 300 výtisků

Informace a příspěvky na: tel.: 371781531, e-mail obecniurad@busovice.cz